

Андріян Я. Улинич

НОВІ УПРАВЛІНСЬКІ ІНСТРУМЕНТИ СТИМУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО ЕКСПОРТУ З РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА

У статті розглядаються нові способи стимулювання експорту сільськогосподарської продукції з Республіки Молдова. Метою дослідження є визначення та характеристика управлінських інструментів, які можуть сприяти зростанню експорту аграрної продукції Молдови та розширенню ринків її збуту. Ціллю цієї роботи є визначення та систематизація нових управлінських інструментів. Ці інструменти можуть сприяти збільшенню обсягів продажу молдовської сільськогосподарської продукції на зовнішніх ринках, а також розширенню географії її реалізації. Проаналізовано статистичні дані уряду Республіки Молдова та великі масиви торговельної статистики. Також використано стратегічні та аналітичні звіти щодо розвитку аграрного експорту на період 2020–2025 років. Методологічна основа дослідження поєднує порівняльний аналіз, інституційний аналіз та елементи стратегічного управлінського аналізу. У дослідженні виявлено перехід від традиційного адміністративного регулювання до інтегрованих управлінських інструментів. До них належать цифрові платформи підтримки експорту, механізми експортного кредитування та гарантування, моделі кластерного управління, а також механізми державно-приватного партнерства. Результати дослідження свідчать, що ефективність стимулювання експорту залежить не лише від фінансової підтримки, а й від координації між державними установами, бізнес-асоціаціями та виробниками. Основними стримувальними факторами залишаються слабка інституційна узгодженість та обмежені управлінські компетентності.

Ключові слова: управління експортом; аграрний експорт; управлінські інструменти; інституційна підтримка.